

Glommen Mjøsen Skog
v/ Espen Carlsen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Gunnar Bjar, 69247120

ec@glommen-mjosen.no

Tillatelse til felling av tørrgran langs vei i Berg naturreservat i Indre Østfold kommune

Glommen Mjøsen Skog skal på oppdrag fra Statsforvalteren felle tørrgran langs en vei i Berg naturreservat. Tiltaket krever dispensasjon fra verneforskriften. Dispensasjon for gjennomføring av tiltaket gis i dette brevet.

Bakgrunn for saken

Vi viser til befaring 01.11.2021 der Espen Carlsen fra Glommen Mjøsen Skog og Gunnar Bjar fra Statsforvalteren deltok. Bakgrunnen for befaringen var at en rekke graner har tørket langs veien som går gjennom reservatet til eiendommene Nordkapp og Granberg. Dersom det ikke gjennomføres noen tiltak, må det påregnes at en stor andel av disse vil falle ned over veien de nærmeste årene. Statsforvalteren ønsker derfor å felle trærne kontrollert bort fra veien. Trærne skal ikke fjernes. Staten v/ Miljødirektoratet er grunneier på stedet.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Berg naturreservat. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Berg naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 09.07.1993. Formålet med naturreservatet er å bevare et forholdsvis stort område med høyproduktiv til dels grovokst granskog med et betydelig innslag av edelløvskog, på marin leire i lavlandet i Øst-Norge. Området inneholder flere raviner og er av kvartærgeologisk interesse. Raviner i leirområder under marin grense er en sårbar og truet naturtype. Den vestlige delen av området har fattigere skogsamfunn dominert av furu og bidrar til naturvariasjonen i området. Området har særlig betydning for biologisk mangfold. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand og eventuelt videreutvikle dem.

I henhold til verneforskriften § 3 nr. 1 er vegetasjonen, herunder døde busker og trær, vernet mot skade og ødeleggelse.

Motorisert ferdsel er forbudt, jf. § 5 nr.1. Forbudet gjelder imidlertid ikke kjøring på veien til Granberg og Nordkapp, jf. § 6 nr. 2.

Statsforvalteren kan gjøre unntak fra bestemmelsene med hjemmel i den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml) § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Slik dispensasjon kan også gis til tiltak som Statsforvalteren selv tar initiativ til.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Den aktuelle veien gjennom reservatet er adkomstvei til to bolighus. Av hensyn til beboerne er det av stor betydning at veien kan brukes så trygt og forutsigbart som man med rimelighet kan forvente. På veier gjennom skog vil det alltid kunne falle trær som sperrer veien, og sannsynligheten for dette vil aldri kunne reduseres til null. Langs den aktuelle veien har det imidlertid de senere årene tørket et stort antall graner. Dette har skapt en ekstraordinær situasjon der det de nærmeste årene vil falle mange trær over veien dersom det ikke iverksettes noen tiltak. Dette vil medføre at veien stadig vil kunne være sperret, og situasjonen vil vare i flere år framover. Trærne er til dels svært store, og opprydding etter trefall over veien vil kunne være en betydelig jobb i hvert enkelt tilfelle. Rydding i vindfall kan dessuten være et risikabelt arbeid. Vi ser det som urimelig at arbeidet med stadig å rydde vindfall over veien legges på beboerne på Nordkapp og Granberg i den situasjonen som nå har oppstått.

Etter henvendelse fra beboerne har Statsforvalteren også tidligere hogd tørrgraner langs denne veien. Nå er imidlertid nesten all den resterende granskogen langs veien tørket. Dette vil kreve felling av et betydelig antall trær. Etter dette vil det sannsynligvis komme en lang periode der behovet for hogst av tørrgran vil være minimalt. Det vil nå trolig vokse opp en ny, løvdominert skoggenerasjon.

Vi vurderer tiltaket, slik det er planlagt og også tidligere gjennomført, til å ha små økologiske effekter. De aktuelle trærne er allerede døde og vil brette/velte i løpet av noen år. Trærne vil bli kappet med hogstmaskin noen meter over bakken, og de gjenstående høystubbene kan stå i mange år. Trærne skal bli liggende der de hogges, og ikke noe trevirke skal fjernes fra reservatet. Tiltaket vil derfor hovedsakelig etterligne og framskynde en naturlig prosess som uansett ville ha skjedd de nærmeste årene.

Vi anser kunnskapsgrunnlaget i saken som tilstrekkelig, da Statsforvalteren er godt kjent på stedet og de økologiske konsekvensene anses som beskjedne. Vi mener det ikke er fare for at tiltaket kan bidra til en for stor belastning på økosystemet.

Tiltaket skal skje med hogstmaskin på frossen og eventuelt snødekket mark i vinterhalvåret, m.a.o. utenfor hekkesesongen. Det er gode erfaringer med dette. Bruk av hogstmaskin innebærer bl.a. at man kan sette igjen høystubber og slik etterligne stammebrykk et stykke oppe på stammen, noe som er vanlig på tørrgran. Vi mener dette er i samsvar med kravet om miljøforsvarlige driftsmetoder.

Utgiftene til tiltaket dekkes av Statsforvalteren.

Vi vurderer tiltaket til å være av stor betydning for de aktuelle beboerne utenfor verneområdet, og til å ha ubetydelige ulemper for verneverdiene. Det vil heller ikke være i strid med verneformålet. Dispensasjon kan således gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Vedtak

Statsforvalteren gir tillatelse til felling med hogstmaskin av tørrgran i Berg naturreservat langs veien til Nordkapp og Granberg. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Trærne skal kappes noen meter over bakken og legges i terrenget på utsiden av veien.
- Annen vegetasjon skal skades i minst mulig grad.
- Tiltaket skal gjennomføres i dialog med Statsforvalteren.

Klageadgang

Dette vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Karsten Butenschøn
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Gunnar Bjar
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent